

Ortaokul Öğrencilerinin Yabancı Dil Kaygıları ile Duygusal Zekâ Becerileri Arasındaki İlişki

Sadık Selman Üner¹ Bülent Alcı² Azmi Türkan³

Received: September, 25, 2017 ~ Accepted: October, 27, 2017

Online Published: December, 9, 2017

Suggested Citation: Üner, S.S., Alcı, B., Türkan, A. (2017). Ortaokul öğrencilerinin yabancı dil kaygıları ile duygusal zeka becerileri arasındaki ilişki. *YILDIZ Journal of Educational Research*, 2(1), 1-23.

Abstract

The aim of this research is to determine the relation between the handling levels of foreign language anxiety and emotional intelligence levels of secondary school students. This study is a descriptive and quantitative research in survey model. The participants of the research consist of 500 students studying at a secondary school in a city centre in the Western Black Sea Region, Turkey. As the data collection instrument, Foreign Language Learning Anxiety Scale and Bar-On Emotional Quotient Inventory: Youth Version developed by Bar-On and Parker were used. At the end of the research, it was understood that there is a positive and medium-level relation between the level of handling foreign language anxiety and emotional intelligence level of secondary school students. On the other hand, there are low and medium-level relations between the sub-factors of foreign language anxiety and emotional intelligence. In addition, there are significant differences according to gender and grade level in some of the sub-factors of foreign language anxiety and emotional intelligence.

Keywords: Foreign language anxiety, emotional intelligence, secondary school students.

Öz

Bu araştırmanın amacı ortaokul öğrencilerin yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeyleri ile duygusal zekâ becerileri arasındaki ilişkiyi tespit etmektir. Bu araştırma tarama modelinde yürütülen betimsel ve nicel bir araştırmadır. Araştırmadaki katılımcılar, Batı Karadeniz’de bir il merkezinde bulunan bir ortaokulda öğrenim gören 205 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada “Yabancı Dil Öğrenme Kaygısı Ölçeği” ve Bar-On ve Parker tarafından geliştirilen “Bar-On Duygusal Zekâ Ölçeği Çocuk ve Ergen Formu” kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda ortaokul öğrencilerinin yabancı dil kaygılarıyla başa çıkma düzeyleri ile duygusal zekâ becerileri arasında, orta düzeyde pozitif bir ilişki olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca, yabancı dil kaygısının alt boyutları ile duygusal zekânın alt boyutları arasında da orta ve düşük düzeyde ilişkiler bulunmuştur. Bunun

yanında yabancı dil kaygı becerileri ve duygusal zekâ becerilerinin bazı alt boyutlarında cinsiyet ve sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma olduğu da belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil kaygısı, duygusal zekâ, ortaokul öğrencileri.

Giriş

Yabancı dil öğrenimi, içerisinde birçok bileşeni barındıran çok karmaşık bir süreç olarak görülebilir. Lightbown ve Spada'ya (2010) göre, ikinci dil veya yabancı dil öğreniminde, öğrencinin karakteristik özellikleri önemli bir etkidir. Bu özellikler içerisinde, zekâ, yetenek, öğrenme tarzı, kişilik, motivasyon durumu, tutum, kimlik, inanış ve öğrenme yaşı ön plana çıkmaktadır. Burada, kişilik özellikleri ele alındığında, bugüne kadar en çok üzerinde durulan konu kaygı olmuştur (Horwitz, Joung, 1991).

Yabancı dil öğreniminde kaygı, dil öğrenme sürecinin doğasından kaynaklı, yabancı dil öğrenme sınıflarında bulunan öz-algı, inanış, duygu ve düşüncelerin bileşiminden oluşan bir kavramdır. Bu kaygının, farklı durumlarda yaşanan bir kaygıdan farklı olup yalnızca yabancı dil öğrenme sürecine özgü olduğu düşünülmektedir (Horwitz, Horwitz ve Cope, 1986, 128). Yani, başka bir durumda kaygı oluşturmeyen etkenler, yabancı dil öğrenim esnasında kaygı açığa çıkarabilir. Gardner, Moorcroft ve MacIntyre (1987) da bu kapsamda görüş bildirmekte ve normal durumda yaşanan kaygıların, yabancı dil öğreniminde yaşanan kaygıdan daha farklı olduğu ve yabancı dil öğrenme kaygısının yalnızca o duruma ait bir olgu olduğu ifade etmiştir.

Yabancı dil öğreniminde kaygı yaşanan farklı durumlar vardır. Bu kaygının yaşandığı durumlardan birisi de yabancı dilde konuşmadır. Gardner vd. (1987), kaygının, yabancı dilde konuşma performansı üzerinde anlamlı bir değişiklik oluşturmadığını belirtmiştir. Ancak bunun aksine, Woodrow'un (2006) çalışmasında, yabancı dilde konuşma ile sınıf içi ve sınıf dışı kaygı arasında negatif bir korelasyon bulunmuştur. Kaygı arttıkça, yabancı dilde konuşma performansının olumsuz etkilendiği anlaşılmıştır. Sınıf içi ve sınıf dışında yaşanan kaygının yabancı dilde konuşma performansı üzerindeki etkisinin yaklaşık eşit oranda olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların en çok kaygı yaşadıkları durumların ise, öğretmenle iletişim kurma ve sınıf önünde konuşma yapma olduğu belirlenmiştir. Aynı şekilde, Zefari ve Biria (2014) üzerine yapılan çalışmada, İngilizce konuşma aktivitesinin yalnızca sınıf içinde olduğu, sosyal hayatta İngilizce konuşmanın yetersiz olduğu kanısına varılmıştır.

Yabancı dil kaygısının incelendiği başka bir alan ise yabancı dilde dinlemedir. Zhang'ın (2013) yaptığı çalışmada, yabancı dilde dinleme kaygısının yabancı dildeki performansı anlamlı bir biçimde etkilediği bulunmuştur. Ancak, yine aynı çalışmada, yabancı dil performansının, yabancı dilde dinleme kaygısı üzerinde belirgin bir etkisinin olmadığı belirlenmiştir. Nitekim yabancı dil performansındaki bir olumsuzluğun direk olarak yabancı dilde dinleme performansına etki edemeyeceği ancak genel olarak bir kaygı durumu oluşturabileceği açıklanmıştır. Yabancı dilde dinleme kaygısının ise yabancı dil öğrenme sürecinde sürekli karşılaşılan kaygılar sonucu ortaya çıktığı ifade edilmiştir.

Yabancı dil öğrenme üzerinde önemli bir etkisi olan yabancı dil öğrenme kaygısı, çeşitli değişkenler doğrultusunda şekil alabilmektedir. Mesela, Sağlamel ve Kayaoğlu'na (2013) göre, yabancı dil kaygısını azaltmada yaratıcı drama programı çok etkili olup, özellikle yabancı dilde konuşma performansında önemli etkiler göstermektedir. Diğer yandan, Di Loreto ve McDonough'a (2013) göre, özellikle yabancı dilde yazma kaygısında, öğretmenlerin öğrencilere yaptıkları hatalarla ilgili geribildirim vermesi ve öğrencilerin bu geribildirimleri olumlu olarak algılamaları, öğrencilerin kaygılarında azalmaya neden olmaktadır. Bunlara ek olarak, Kondo ve Ying-Ling'in (2004) bir çalışmasında, yabancı dil kaygısını azaltmaya yönelik beş başlık altında 70 temel taktik tavsiye edilmiştir. Bu beş başlık sırasıyla hazırlık yapma, rahatlama, olumlu düşünme, akran dayanışması ve bırakma/geri çekilme şeklinde sıralanmıştır.

Yabancı dil kaygısıyla alakalı olan bir başka etken ise duygusal zekâdır (Chao, 2003). Goleman'a (2014) göre, duygular eğitilerek ve yerinde kullanılarak, bir kişinin eğitim, iş veya aile hayatında gereken başarıyı sağlaması mümkündür. Yani, başarıda, duygusal zekânın gelişmiş olmasının önemli bir yeri vardır. Ancak, Goleman, bu noktada da bir uyarıda bulunmakta ve başarının tamamen duygusal zekâyâ ithaf edilmesinin yanlış olduğunu belirtmekte, entelektüel zekâ yani IQ'nun da, duygusal zekâ kadar olmasa da büyük etkisi olduğunu ifade etmektedir. Bar-On'a (2006) göre de, duygusal zekâ, insanın günlük hayatında yaptığı sıradan işlerden, iş veya okul hayatında karşılaştığı problemleri çözebilme becerisine kadar hayatın birçok alanını etkilemektedir. Ancak, duygusal zekâ geliştirilebilir ve eğitilebilir bir yapıdadır. Bu bakımdan geçmişten bugüne birçok eğitimci (Yeşilyaprak, 2001; Acar, 2002; Maboçoğlu, 2006; Doğan&Demiral, 2007) , duygusal zekânın eğitim içerisindeki yerini araştırmıştır.

Duygusal zekâ ile yabancı dil öğrenme kaygısı arasındaki ilişkiyi inceleyen bazı çalışmalar yapılmıştır. Dewaele, Petrides ve Furnham (2008) tarafından çok dilli insanlar üzerine yapılan çalışmada, duygusal zekâ ile ana dilde konuşma kaygısı ve yabancı dil kaygısı arasında anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur. Duygusal zekâsı düşük kimselerin, ana dilde iletişim kurmada ve herhangi bir yabancı dil öğrenmede yüksek kaygı yaşadığı belirlenmiştir. Shao, Yu ve Ji (2013) tarafından yapılan araştırmada ise, Çinli üniversite öğrencilerinin yabancı dil kaygıları ile duygusal zekâları arasındaki ilişki ele alınmıştır. Ulaşılan sonuçlara göre, öğrencilerin duygusal zekâları ile yabancı dil kaygısı, yabancı dil başarısı ve kendi değerlendirdikleri yabancı dil yeterlilikleri arasında yüksek veya orta düzeyde bir ilişki olduğu bulunmuştur. Ayrıca öğrencilerin yabancı dil başarılarının tahmininde ise yabancı dil kaygısının duygusal zekâ üzerinde önemli etkileri olduğu da belirlenmiştir. Ahangari ve Taghizadeh'in (2012) çalışması da, üniversite öğrencilerinin yabancı dil kaygısı ve duygusal zekâları arasındaki ilişkiyi araştırmıştır. Sonuç olarak, duygusal zekâ ile yabancı dil kaygısı arasında anlamlı pozitif bir ilişki bulunmuştur.

Türkiye'de yapılmış olan çalışmalar incelenecek olursa, Ergün (2011) tarafından yapılan çalışmada, üniversitede okuyan yabancı dil hazırlık öğrencilerinin yabancı dil kaygıları ile duygusal zekâ becerileri arasındaki ilişki araştırılmıştır. Sonuç olarak, yabancı dil kaygısı ile duygusal zekâ becerileri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Duygusal zekâ becerileri gelişmiş olan bir öğrencinin, yabancı dilde daha az kaygı yaşadığı belirlenmiştir. Bir başka araştırmada ise Yerli (2009), bir devlet üniversitesinin yabancı dil hazırlık bölümünde öğrenim gören öğrencilerin yabancı dil kaygıları ile duygusal zekâları arasındaki korelasyonu incelemiştir. Çıkan sonuçlara göre, öğrencilerin özellikle konuşma aktivitelerinde ve sınav esnasında fazlasıyla kaygılandıkları tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin duygusal zekâları ile yabancı dil kaygıları arasında anlamlı pozitif bir ilişki bulunmuştur. Duygusal zekâsı yüksek ve duygularını istediği gibi kontrol edebilen öğrencilerin, yabancı dil kaygılarını da azaltabildikleri anlaşılmıştır. Yine Şakrak (2009) tarafından yapılan çalışmada, bir devlet üniversitesinin yabancı dil hazırlık bölümünde öğrenim gören öğrencilerin yabancı dil kaygısı ile duygusal zekâları arasındaki ilişki araştırılmıştır. Sonuç olarak, yabancı dil kaygısı ile duygusal zekâ arasında negatif bir korelasyon olduğu belirlenmiştir.

İlgili literatür incelendiğinde, yabancı dil kaygısı ile duygusal zekâ arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmaların çoğunluğunun, üniversite öğrencileri üzerine yapılmış olduğu görülmüştür (Chao, 2003; Dewaele, Petrides, & Furnham, 2008; Şakrak, 2009; Yerli, 2009; Ergün, 2011; Ahangari & Taghizadeh, 2012; Shao, Yu, & Ji, 2013; Tosun, 2013; Oz, Demirezen, & Pourfeiz, 2015). Temel eğitim ve ortaöğretim öğrencilerini kapsayan ve özellikle Türkiye’de yapılmış herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu nedenle, bu çalışmanın temel problemini, Türkiye’deki ortaokul öğrencilerinin yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeyleri ile duygusal zekâları arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu kapsamda, aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Öğrencilerin yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeyleri ve duygusal zekâ düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
2. Öğrencilerin yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeylerinin alt boyutları ile duygusal zekâ düzeylerinin alt boyutları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
3. Öğrencilerin yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeyleri ve duygusal zekâ düzeyleri; cinsiyete ve sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılaşma göstermekte midir?

Yöntem

Araştırma Deseni

Bu araştırma, betimsel tarama modelinde nicel bir araştırmadır. Can’a (2017, s. 12) göre, “tarama tipi (betimsel) araştırmalarda, araştırmacı, bağımsız değişkenler üzerinde oynama (manipülasyon/değişilmeme) yapmaz”. Creswell’e (2012, s.376) göre de, “tarama modeli, nicel araştırmalarda, araştırmacı tarafından, çalışma grubundaki insanların tutum, düşünce, davranış ya da karakterlerinin bir anket veya ölçek yoluyla belirlenmesi sürecidir”. Büyüköztürk vd. (2016, s. 15) ise “anket aynı soru grubunun çok sayıdaki bireylere, e-posta, telefon yoluyla ya da bizzat kendisine sorulmasını içerir”. Nitekim bu çalışmada da, öğrencilerin yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeyleri ve duygusal zekâ düzeyleri ölçekler yoluyla belirlenerek aralarındaki ilişki durumu tespit edilmiştir.

Veri Toplama

Öğrencilerin yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeylerine ilişkin veriyi toplamak adına Baş (2013) tarafından geliştirilen “Yabancı Dil Öğrenme Kaygısı Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek, 27 maddeden ve üç boyuttan oluşan beşli likert tipinde bir ölçektir. Boyutlar “kişilik”, “iletişim” ve “değerlendirme” şeklinde tanımlanmıştır. Ölçeğin madde faktör yükleri 0.817 ve 0.43 arasında değişmekteyken, madde toplam korelasyon değerleri 0.67 ile 0.41 arasındadır. Ayrıca ölçeğin toplam Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı .93 olarak bulunmuştur. Ölçeğin, bu araştırma sonucunda elde edilen verilere göre hesaplanan Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı ise .86 şeklinde bulunmuştur.

Öğrencilerin duygusal zekâ düzeyini belirlemek için de, Bar-On ve Parker (2000) tarafından geliştirilen ve Köksal (2007) tarafından Türkçe çevirisi ve geçerlik, güvenilirlik çalışması yapılmış olan “Bar-On Duygusal Zekâ Ölçeği Çocuk ve Ergen Formu” kullanılmıştır. Bu form, 7-18 yaş arasına uygulanabilecek, 60 maddeden oluşan dördümlük likert tipinde bir ölçektir. Ölçeğin toplam yedi alt boyutu vardır. Bu boyutlar, “bireylerarası”, “birey içi”, “stres yönetimi”, “uyum”, “genel ruh hali”, “olumlu etki”, “tutarsızlık” ve “toplam EQ” şeklindedir. Ölçeğin Türkçeye uyarlanmış halinin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı .91 olarak belirlenmiştir. Alt boyutlara ait Cronbach Alfa katsayısı ise .62 ile .85 arasında değişmektedir. Bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin analizi sonucunda bu ölçeğe yönelik Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı .90 olarak belirlenmiştir.

Araştırma Grubu

Araştırma kapsamında seçilen katılımcılar, Batı Karadeniz’de yer alan bir il merkezindeki ortaokulda öğrenim gören 205 ortaokul öğrencisinden oluşmaktadır. Öğrenciler, tesadüfî örneklem yoluyla seçilmiştir. Örneklem seçiminde her düzeyen öğrencilerin yakın sayıda olmasına dikkat edilmiş ancak bunların seçimi rastgele yapılmıştır. Öğrenciler 5, 6, 7 ve 8. sınıflarda öğrenim görmektedir. Öğrencilerin 113 (%55)’ü erkek, 92 (%45)’si kızdır. Sınıf düzeylerine göre bakıldığında ise 45 (%22)’i 5. sınıf, 49 (%24)’u 6. sınıf, 45 (22)’i 7. sınıf ve 66 (%32)’si da 8. sınıf öğrencisidir.

Verilerin Çözümü ve Yorumlanması

Veri toplama araçları ile toplanan veriler SPSS 15 veri analizi programı ile analiz edilmiştir. Veri analizinde aritmetik ortalama, standart sapma, bağımsız örneklem t testi, tek yönlü ANOVA, Scheffe testi ve basit korelasyon testinden yararlanılmıştır.

Veri analizinde, Bar-On Duygusal Zekâ Ölçeği Çocuk ve Ergen Formunda yer alan 6, 15, 21, 26, 28, 35, 37, 46, 49, 53, 54, 58 numaralı maddeler ile Yabancı Dil Öğrenme Kaygısı Ölçeğinde bulunan 3, 4, 5, 6, 9, 10, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 25, 26 ve 27 numaralı maddeler, negatif bir anlam içerdikleri için ters puanlanmıştır. Bu bakımdan, her iki ölçekten elde edilen puanlar pozitif bir anlam içermektedir.

Korelasyon testinden elde edilen korelasyon katsayıları 0.70-1.00 arası yüksek, 0.30-0.70 arası orta ve 0.00-0.30 arası ise düşük düzeyde bir ilişki olarak yorumlanmıştır (Büyüköztürk vd., 2016). Ayrıca 0.00 ve 1.00 arası pozitif, 0.00 ile -1.00 arası ise negatif yönde bir ilişkinin bulunduğunu; 0.00 düzeyi ise hiçbir ilişkinin bulunmadığını göstermiştir (Büyüköztürk, 2012; Baykul & Güzeller, 2014).

Bulgular

Veri toplama araçlarıyla elde edilen verilerin analizi sonucunda açığa çıkan bulgular aşağıda tablolar halinde verilmiştir.

Öğrencilerin Yabancı Dil Kaygısıyla Başa Çıkma Düzeyleri ile Duygusal Zekâ Düzeyleri Arasındaki İlişki

Öğrencilerin yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeyleri ve duygusal zekâ düzeyleri arasındaki ilişki Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1

Öğrencilerin yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeyleri ve duygusal zekâ düzeyleri arasındaki ilişki

		Yabancı dil kaygısı toplam	Duygusal zekâ toplam
Yabancı dil kaygısı toplam	Yabancı dil kaygısı toplam	1	,48(**)
	Sig. (2-tailed)		,00
	N	205	205
Duygusal zekâ toplam	Duygusal zekâ toplam	,48(**)	1
	Sig. (2-tailed)	,00	
	N	205	205

** p<0.01

Tablo 1’de görüldüğü üzere, öğrencilerin yabancı dil kaygı düzeyleri ile duygusal zekâ düzeyleri arasındaki Pearson korelasyon katsayısı $r=.482$ şeklinde bulunmuştur. Buna göre, öğrencilerin yabancı dil kaygı düzeyleri ile duygusal zekâ düzeyleri arasında, orta düzeyde pozitif bir ilişki olduğu anlaşılmıştır.

Öğrencilerin Yabancı Dil Kaygı Düzeyleri ile Duygusal Zekâ Alt Boyutları Arasındaki İlişki

Öğrencilerin yabancı dil kaygı düzeyleri ile duygusal zekânın alt boyutları olan bireylerarası, birey içi, stres yönetimi, genel ruh hali, olumlu etki ve uyum becerileri arasındaki ilişki Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2

Öğrencilerin yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeyleri ile duygusal zekâ alt boyutları arasındaki ilişki

		Yabancı dil kaygısı toplam	Bireyler arası	Birey içi	Stres yönetimi	Genel ruh	Olumlu etki	Uyum
Yabancı dil kaygısı toplam	Yabancı dil kaygısı toplam	1	.24(**)	.35(**)	.42(**)	.30(**)	.24(**)	.39(**)
	Sig. (2-tailed)		.00	.00	.00	.00	.00	.00
	N	205	205	205	205	205	205	205
Bireyler arası	Bireyler arası	.24(**)	1	.28(**)	.14(*)	.58(**)	.41(**)	.56(**)
	Sig. (2-tailed)	.00		.00	.045	.00	.00	.00
	N	205	205	205	205	205	205	205
Birey içi	Birey içi	.35(**)	.28(**)	1	.19(**)	.40(**)	.28(**)	.37(**)
	Sig. (2-tailed)	.00	.00		.007	.00	.00	.00
	N	205	205	205	205	205	205	205
Stres yönetimi	Stres yönetimi	.42(**)	.14(*)	.19(**)	1	.29(**)	.17(*)	.27(**)
	Sig. (2-tailed)	.00	.04	.01		.00	.02	.00
	N	205	205	205	205	205	205	205
Genel ruh	Genel ruh	.30(**)	.58(**)	.40(**)	.29(**)	1	.50(**)	.58(**)
	Sig. (2-tailed)	.00	.00	.00	.00		.00	.00
	N	205	205	205	205	205	205	205
Olumlu etki	Olumlu etki	.24(**)	.41(**)	.28(**)	.17(*)	.50(**)	1	.40(**)
	Sig. (2-tailed)	.00	.00	.00	.02	.00		.00
	N	205	205	205	205	205	205	205
Uyum	Uyum	.39(**)	.56(**)	.37(**)	.27(**)	.58(**)	.40(**)	1
	Sig. (2-tailed)	.00	.00	.00	.00	.00	.00	
	N	205	205	205	205	205	205	205

** $p<0.01$

* $p<0.05$

Tablo 2’de görüldüğü üzere, öğrencilerin yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeyleri ile bireyler arası becerileri arasındaki ilişkiye yönelik Pearson korelasyon katsayısı $r=.24$ düzeyinde bulunmuştur. Bu bakımdan, öğrencilerin yabancı dil kaygı

düzeyleri ile bireyler arası becerileri arasında düşük düzeyde pozitif bir ilişki olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeyleri ile birey içi becerileri arasındaki ilişkiye ait Pearson korelasyon katsayısı $r=.35$ şeklinde bulunmuştur. Buna göre, öğrencilerin yabancı dil kaygı düzeyleri ile birey içi becerileri arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki olduğu anlaşılmıştır.

Öğrencilerin yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeyleri ile stres yönetimi becerileri arasındaki ilişkiye ait Pearson korelasyon katsayısı $r=.42$ düzeyinde bulunmuştur. Bu bulgulara göre, öğrencilerin yabancı dil kaygı düzeyleri ile stres yönetimi becerileri arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğrencilerin yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeyleri ile genel ruh hali becerileri arasındaki ilişkiye dönük Pearson korelasyon katsayısı $r=.30$ olarak bulunmuştur. Bu bakımdan, öğrencilerin yabancı dil kaygı düzeyleri ile genel ruh hali becerileri arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki olduğu ifade edilebilir. Öğrencilerin yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeyleri ile olumlu etki becerileri arasındaki ilişkiye yönelik Pearson korelasyon katsayısı $r=.24$ düzeyinde bulunmuştur. Bu kapsamda, öğrencilerin yabancı dil kaygı düzeyleri ile olumlu etki becerileri arasında düşük düzeyde pozitif bir ilişki olduğu anlaşılmıştır.

Öğrencilerin yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeyleri ile uyum becerileri arasındaki ilişkiye yönelik Pearson korelasyon katsayısı $r=.39$ şeklinde bulunmuştur. Buna göre, öğrencilerin yabancı dil kaygı düzeyleri ile uyum becerileri arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki olduğu görülmüştür.

Öğrencilerin Duygusal Zekâ Düzeyleri ile Yabancı Dil Kaygısı Alt Boyutları Arasındaki İlişki

Öğrencilerin duygusal zekâ düzeyleri ile yabancı dil kaygısının alt boyutları olan kişilik, iletişim ve değerlendirme becerileri arasındaki ilişki Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3

Öğrencilerin duygusal zekâ düzeyleri ile yabancı dil kaygısı alt boyutları arasındaki ilişki

		Duygusal zekâ toplam	Kişilik	İletişim	Değerlendirme
Duygusal zekâ toplam	Duygusal Zeka	1	.56(**)	.39(**)	.29(**)
	Sig. (2-tailed)		.00	.00	.00
	N	205	205	205	205
Kişilik	Kişilik	.56(**)	1	.71(**)	.49(**)
	Sig. (2-tailed)	.00		.00	.00
	N	205	205	205	205
İletişim	İletişim	.39(**)	.71(**)	1	.63(**)
	Sig. (2-tailed)	.00	.00		.00
	N	205	205	205	205
Değerlendirme	Değerlendirme	.29(**)	.49(**)	.63(**)	1
	Sig. (2-tailed)	.00	.00	.00	
	N	205	205	205	205

** p<0.01

* p<0.05

Tablo 3'te, öğrencilerin duygusal zekâ düzeyleri ile kişilik alt boyutundaki yabancı dil kaygı becerileri arasındaki ilişkiye yönelik Pearson korelasyon katsayısı $r=.56$ olarak bulunmuştur. Buna göre, öğrencilerin duygusal zekâ düzeyleri ile kişilik alt boyutundaki yabancı dil kaygı becerileri arasında orta düzeyde ve pozitif bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Öğrencilerin duygusal zekâ düzeyleri ile iletişim alt boyutundaki yabancı dil kaygı becerileri arasındaki ilişkiye yönelik Pearson korelasyon katsayısı $r=.39$ olarak bulunmuştur. Buna göre, öğrencilerin duygusal zekâ düzeyleri ile iletişim alt boyutundaki yabancı dil kaygı becerileri arasında orta düzeyde ve pozitif bir ilişki bulunmuştur. Öğrencilerin duygusal zekâ düzeyleri ile değerlendirme alt boyutundaki yabancı dil kaygı becerileri arasındaki ilişkiye ait Pearson korelasyon katsayısı $r=.29$ olarak bulunmuştur. Buna göre, öğrencilerin duygusal zekâ düzeyleri ile iletişim alt boyutundaki yabancı dil kaygı becerileri arasında düşük düzeyde ve pozitif bir ilişki bulunmuştur.

Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Duygusal Zekâ Düzeylerinin Farklaşması

Öğrencilerin duygusal zekâ düzeylerinin cinsiyetlerine göre farklılaşması Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4

Öğrencilerin duygusal zekâ düzeylerinin cinsiyete göre farklılaşması

Faktörler	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	s.s	Levene		t	s.d.	p
					F	p			
Bireylerarası	Erkek	113	3.22	.47	3.04	.08	-3.96	203	.00
	Kız	92	3.47	.40					
Birey içi	Erkek	113	2.65	.61	.26	.61	-.48	203	.63
	Kız	92	2.69	.64					
Stres yönetimi	Erkek	113	2.76	.54	.12	.73	1.60	203	.11
	Kız	92	2.63	.59					
Uyum	Erkek	113	3.05	.59	4.08	.04	-.74	203	.46
	Kız	92	3.12	.72					
Genel ruh hali	Erkek	113	3.37	.50	.53	.47	-1.84	203	.07
	Kız	92	3.49	.41					
Olumlu etki	Erkek	113	2.55	.52	.93	.34	-.93	203	.35
	Kız	92	2.61	.49					
Duygusal zekâ toplam	Erkek	113	3.01	.37	.13	.72	-1.42	203	.16
	Kız	92	3.08	.37					

Tablo 4'te görüldüğü üzere, yalnızca, öğrencilerin bireyler arası becerileri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir. Buna göre, bireyler arası becerilerde kızların lehine anlamlı bir farklılaşma olduğu anlaşılmıştır. Duygusal zekânın diğer alt boyutlarında ve genel duygusal zekâ düzeylerinde ise cinsiyete göre anlamlı bir farklılaşmanın gerçekleşmediği görülmüştür.

Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Yabancı Dil Kaygısıyla Başa Çıkma Düzeylerinin Farklılaşması

Öğrencilerin yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeylerinin cinsiyetlerine göre farklılaşması Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5

Öğrencilerin yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeylerinin cinsiyete göre farklılaşması

Faktörler	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	s.s	Levene		t	s.d.	p
					F	p			
Kişilik	Erkek	113	3.17	.74	.85	.36	-2.63	203	.01
	Kız	92	3.43	.66					
İletişim	Erkek	113	3.04	.72	.79	.37	-.31	203	.76
	Kız	92	3.07	.73					
Değerlendirme	Erkek	113	2.73	.72	.45	.50	.99	203	.32
	Kız	92	2.62	.80					
Yabancı dil kaygısı toplam	Erkek	113	2.99	.62	.56	.45	-.76	203	.45
	Kız	92	3.06	.64					

Tablo 5'ten anlaşılacağı üzere, sadece, kişilik alt boyutunda yer alan yabancı dil kaygı becerilerinin cinsiyete göre farklılaşma gösterdiği bulunmuştur. Buna göre, kişilik

alt boyutunda yer alan yabancı dil kaygı becerilerinin kızların lehine anlamlı bir farklılaşma gösterdiği belirlenmiştir. Yabancı dil kaygısının diğer alt boyutlarında ve toplam yabancı dil kaygısı becerilerinde cinsiyete göre anlamlı bir farklılaşma gerçekleşmediği tespit edilmiştir.

Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Duygusal Zekâ Düzeylerinin Farklılaşması

Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre duygusal zekâ düzeylerinin farklılaşma durumu Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6

Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre duygusal zekâ düzeylerinin farklılaşması

Fak.	Sınıf Düzeyi	N	$\bar{X}$	ss		K T	s.d	KO	F	p	Sch effe
Bireyler arası	(1) 5. sınıf	45	3.40	.49	Gruplar arası	.78	3	.26			
	(2) 6. sınıf	49	3.34	.48	Grup içi	42.52	201	.21	1.23	.30	
	(3) 7. sınıf	45	3.39	.41	Toplam	43.30	204				
	(4) 8. sınıf	66	3.25	.44							
	Toplam	205	3.33	.46							
Birey içi	(1) 5. sınıf	45	2.78	.58	Gruplar arası	.86	3	.287			
	(2) 6. sınıf	49	2.68	.64	Grup içi	79.33	201	.395	.73	.54	
	(3) 7. sınıf	45	2.64	.71	Toplam	80.19	204				
	(4) 8. sınıf	66	2.60	.58							
	Toplam	205	2.67	.62							
Stres yönetimi	(1) 5. sınıf	45	2.86	.50	Gruplar arası	4.10	3	1.36			
	(2) 6. sınıf	49	2.84	.57	Grup içi	62.23	201	.31	4.41	.00	
	(3) 7. sınıf	45	2.65	.58	Toplam	66.33	204				
	(4) 8. sınıf	66	2.53	.55							1-4
	Toplam	205	2.70	.57							
Uyum	(1) 5. sınıf	45	3.28	.63	Gruplar arası	5.39	3	1.80			
	(2) 6. sınıf	49	3.20	.56	Grup içi	81.27	201	.40	4.44	.00	
	(3) 7. sınıf	45	3.06	.74	Toplam	86.66	204				
	(4) 8. sınıf	66	2.87	.60							1-4
	Toplam	205	3.08	.65							
Genel ruh hali	(1) 5. sınıf	45	3.54	.58	Gruplar arası	1.38	3	.46			
	(2) 6. sınıf	49	3.42	.46	Grup içi	44.02	201	.22			
	(3) 7. sınıf	45	3.44	.39	Toplam	45.40	204		2.10	.10	
	(4) 8. sınıf	66	3.32	.42							
	Toplam	205	3.42	.47							
Olumlu etki	(1) 5. sınıf	45	2.82	.49	Gruplar arası	3.43	3	1.14			
	(2) 6. sınıf	49	2.53	.44	Grup içi	49.16	201	.24	4.68	.00	1-3
	(3) 7. sınıf	45	2.47	.52	Toplam	52.59	204				1-4
	(4) 8. sınıf	66	2.53	.50							
	Toplam	205	2.58	.50							

Tablo 6'da görüldüğü üzere, öğrencilerin sınıf düzeylerine göre stres yönetimi, uyum ve olumlu etki becerilerinde anlamlı bir farklılaşma gerçekleştiği belirlenmiştir.

Farklılaşmanın kaynağını belirlemek üzere Scheffe testi sonuçlarına bakılmıştır. Buna göre, stres yönetimi becerilerinde 5. ve 8. sınıflar arasında 5. sınıflar lehine anlamlı bir farklılaşma olduğu bulunmuştur. Uyum becerilerinde de yine 5. ve 8. sınıflar arasında 5. sınıflar lehine anlamlı bir farklılaşma tespit edilmiştir. Olumlu etki becerilerinde ise 5. sınıflarla 7. ve 8. sınıflar arasında, her ikisinde de 5. sınıfların lehine anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur.

Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Yabancı Dil Kaygısıyla Başa Çıkma Düzeylerinin Farklılaşması

Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeylerinin farklılaşması Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7

Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeylerinin farklılaşması

Fak.	Sınıf Düzeyi	N	$\bar{X}$	s.s		K T	s.d	KO	F	p	Scheffe
Kişilik	(1) 5. sınıf	45	3.48	.65	Gruplar arası	9.62	3	3.29			
	(2) 6. sınıf	49	3.52	.62	Grup içi	96.79	201	.48	6.66	.00	1-4
	(3) 7. sınıf	45	3.25	.77	Toplam	106.42	204				2-4
	(4) 8. sınıf	66	3.01	.71							
	Toplam	205	3.29	.72							
İletişim	(1) 5. sınıf	45	3.25	.68	Gruplar arası	4.60	3	1.53			
	(2) 6. sınıf	49	3.14	.59	Grup içi	103.26	201	.51	2.98	.03	1-4
	(3) 7. sınıf	45	3.05	.82	Toplam	107.86	204				
	(4) 8. sınıf	66	2.86	.74							
	Toplam	205	3.05	.72							
Değerlendirme	(1) 5. sınıf	45	2.85	.70	Gruplar arası	1.59	3	.53			
	(2) 6. sınıf	49	2.63	.73	Grup içi	116.70	201	.58			
	(3) 7. sınıf	45	2.65	.84	Toplam	118.30	204		.91	.43	
	(4) 8. sınıf	66	2.62	.75							
	Toplam	205	2.68	.76							

Tablo 7’den anlaşılacağı üzere, öğrencilerin sınıf düzeylerine göre, kişilik ve iletişim alt boyutlarındaki yabancı dil kaygı becerilerinin anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Buna göre, kişilik alt boyutundaki yabancı dil kaygı becerilerinin 5. ve 8. sınıflarla 6. ve 8. sınıflar arasında 5. ve 6. sınıfların lehine anlamlı bir farklılaşma olduğu bulunmuştur. İletişim alt boyutundaki yabancı dil kaygı becerilerinin 5. ve 8. sınıflar arasında 5. sınıflar lehine anlamlı bir farklılaşma olduğu belirlenmiştir.

Sonuç ve Tartışma

Ortaokul öğrencilerinin yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeyleri ile duygusal zekâ düzeyleri arasında, orta düzeyde pozitif bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde, Oz, Demirezen ve Pourfeiz (2015) tarafından yapılan çalışmada, duygusal zekâ ve yabancı dilde tutum arasındaki ilişkide, duygusal zekânın yüksek düzeyde ve yabancı dilde tutum içerisindeki kaygı, endişe, üzüntü, güvensizlik vb. ise daha az düzeyde ve yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Shao, Yu ve Ji (2013) tarafından yapılan araştırmada yabancı dil kaygısı ile duygusal zekâ arasında orta düzeyde negatif bir ilişki, Ahangari ve Taghizadeh (2012) tarafından yapılan araştırmada da aynı şekilde orta düzeyde negatif bir ilişki bulunmuştur. Ancak söz konusu araştırmalarda yabancı dil kaygısı olumsuz olarak puanlandığı için ilişki negatif olarak çıkmış, yani bu araştırmayı doğrulayan bir sonuca varmışlardır. Ayrıca, Dewaele, Petrides ve Furnham (2008) ve Yerli (2009) tarafından yapılan araştırmada da, duygusal zekânın yabancı dil kaygısı üzerinde önemli ölçüde etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Düşük düzeyde duygusal zekâ becerisine sahip birinin yabancı dil öğrenirken daha çok kaygı yaşadığı belirtilmiştir. Bunun yanında, Şakrak (2009) da duygusal zekâ katsayısı yükseldikçe yabancı dil öğrenme kaygısının azaldığını belirlemiştir.

Ortaokul öğrencilerinin yabancı dil kaygısıyla başa çıkma düzeyleri ile duygusal zekânın alt boyutları olan bireylerarası, birey içi, stres yönetimi, genel ruh hali, olumlu etki ve uyum becerileri arasındaki ilişki araştırılmıştır. Sonuçta, öğrencilerin yabancı dil kaygı düzeyleri ile bireyler arası ve olumlu etki becerileri arasında düşük düzeyde pozitif bir ilişki olduğu bulunmuştur. Bunun yanında, öğrencilerin yabancı dil kaygı düzeyleri ile birey içi, stres yönetimi, genel ruh hali ve uyum becerileri arasında ise orta düzeyde pozitif bir ilişki olduğu anlaşılmıştır.

Ortaokul öğrencilerinin duygusal zekâ düzeyleri ile yabancı dil kaygısının alt boyutları olan kişilik, iletişim ve değerlendirme becerileri arasındaki ilişki ele alınmıştır. Bu kapsamda, öğrencilerin duygusal zekâ düzeyleri ile kişilik ve iletişim alt boyutlarındaki yabancı dil kaygı becerileri arasında orta düzeyde ve pozitif bir ilişki olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca, öğrencilerin duygusal zekâ düzeyleri ile değerlendirme alt boyutundaki yabancı dil kaygı becerileri arasında düşük düzeyde ve pozitif bir ilişki bulunmuştur.

Duygusal zekâ becerilerinin alt boyutuna bakıldığında, ortaokul öğrencilerinin bireyler arası becerileri ile cinsiyetleri arasında kızların lehine anlamlı bir farklılaşma olduğu anlaşılmıştır. Ergün (2011) tarafından yapılan araştırmada da, bireylerarası beceriler yönünden kızların erkeklerden daha fazla duygusal zekâ katsayısına sahip oldukları görülmüştür. Russo, Mancini, Trombini, Baldaro, Mavroveli ve Petridies (2012) tarafından yapılan araştırma da bu sonuçları doğrular niteliktedir. Yurdakavuştu (2012) ise, hem genel anlamda, hem de empati ve duyguları yönetme alt faktörlerinde kızların erkeklerden daha yüksek duygusal zekâ katsayısına sahip olduğunu tespit etmiştir. Ayrıca, Ciarrochi, Chan ve Bajgar (2001) da duygusal zekânın birçok alt boyutunda kızların daha fazla duygusal zekâ puanına sahip olduğunu, bazı alt boyutlarda ise erkeklerin daha fazla puana sahip olduğunu ortaya çıkarmıştır. Kafetsios (2004), yaptığı araştırmada, kızların duygusal zekâlarının geçmişten gelen bir inançla da uyum göstererek daha yüksek çıktığını, ancak aradaki bu farkın birçok alt boyutta olmadığını, sadece birkaç alt boyutta gerçekleştiğini belirtmiştir. Ancak, Balcı Çelik ve Deniz (2008) ile Bar-On (2006), bu araştırmadan farklı olarak, cinsiyetin duygusal zekâ üzerinde fark oluşturan bir değişken olmadığını bulmuşlardır. Duygusal zekânın diğer alt boyutlarında ve genel duygusal zekâ düzeylerinde ise cinsiyete göre anlamlı bir farklılaşmanın gerçekleşmediği görülmüştür.

Öğrencilerin kişilik alt boyutunda yer alan yabancı dil kaygı becerileri ile cinsiyetleri arasında kızların lehine anlamlı bir farklılaşma gerçekleştiği belirlenmiştir. Aydemir (2011), yabancı dil kaygısında cinsiyetin belirleyici bir değişken olduğunu ve kızların daha az kaygı duyduklarını belirtmiştir. Bu araştırma da, kızların kişilik alt boyutunda daha çok yabancı dil kaygı becerisine sahip olduğunu yani daha az kaygılandıklarını tespit etmiştir. Dolayısıyla bu iki araştırma, kısmen benzer sonuçlara ulaşmıştır. Kitano (2001) da bu sonuçları doğrulayan benzer sonuçlara ulaşmıştır. Fakat Ergün (2011), bu araştırmanın aksine, kızların daha fazla kaygıya sahip olduğunu, yani daha az yabancı dil kaygı becerilerine sahip olduğunu belirlemiştir. Aynı şekilde Karataş, Alcı, Bademcioğlu ve Ergin (2016a, 2016b) tarafından bulunan araştırmada, kaygı oranının kızlara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Sertçetin (2006) ise, iletişim becerilerinde yabancı dil kaygısına yönelik anlamlı bir farklılaşma bulmazken, olumsuz değerlendirme korkusunda kızların, sınav kaygısında da erkeklerin daha fazla kaygıya sahip olduğunu belirlemiştir. Çapan ve Karaca (2013) ise, yabancı dilde dinleme ve

okuma kaygıları üzerine yaptıkları çalışmada, cinsiyetin anlamlı farklılaşma oluşturan bir değişken olmadığını bulmuştur. Yabancı dil kaygısının diğer alt boyutlarında ve toplam yabancı dil kaygısı becerilerinde cinsiyete göre anlamlı bir farklılaşma gerçekleşmediği tespit edilmiştir.

Ortaokul öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre stres yönetimi, uyum ve olumlu etki becerilerinde anlamlı bir farklılaşma gerçekleştiği belirlenmiştir. Buna göre, stres yönetimi becerilerinde 5. ve 8. sınıflar arasında 5. sınıflar lehine anlamlı bir farklılaşma olduğu bulunmuştur. Uyum becerilerinde de yine 5. ve 8. sınıflar arasında 5. sınıflar lehine anlamlı bir farklılaşma tespit edilmiştir. Olumlu etki becerilerinde ise 5. sınıflarla 7. ve 8. sınıflar arasında, her ikisinde de 5. sınıfların lehine anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur. Bu çalışmanın yapıldığı tarihten kısa bir süre önce Türkiye’de ortaokul kısmına 5. sınıflar da dâhil edildiği için önceki çalışmalarla tam anlamıyla bir karşılaştırma yapmanın zor olduğu söylenebilir. Ancak yine de benzer yapılmış bazı çalışmalar mevcuttur. Topuksal (2011), ortaokul öğrencilerine yönelik yaptığı araştırmada; bireyiçi becerilerde 7. ve 8. sınıf öğrencileri arasında 8. sınıf lehine, uyum becerilerinde 6. ve 8. sınıf öğrencileri arasında 6. sınıfın lehine, genel ruh hali becerilerinde ise 6. sınıf öğrencileriyle 7. ve 8. sınıf öğrencileri arasında 6. sınıfın lehine anlamlı bir farklılaşma olduğunu tespit etmiştir. Diğer alt boyutlarda ise herhangi bir farklılaşma bulamamıştır. Bu bakımdan, mevcut çalışma, bu çalışmayla uyum becerileri yönünden bir benzerlik gösterirken diğer alt faktörler açısından bir benzerlik göstermemiştir. Fakat Köksal (2003) ise, lise öğrencileriyle yaptığı çalışmada, bu araştırmadan farklı olarak, duygusal zekânın sınıf düzeyine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Son olarak ortaokul öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre, kişilik ve iletişim alt boyutlarındaki yabancı dil kaygı becerilerinin anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Buna göre, kişilik alt boyutundaki yabancı dil kaygı becerilerinin 5. ve 8. sınıflarla 6. ve 8. sınıflar arasında, 5. ve 6. sınıfların lehine anlamlı bir farklılaşma olduğu bulunmuştur. İletişim alt boyutundaki yabancı dil kaygı becerilerinde ise 5. ve 8. sınıflar arasında 5. sınıflar lehine anlamlı bir farklılaşma olduğu belirlenmiştir. Ancak Sertçetin (2006). 5. ve 8. sınıf öğrencilerini karşılaştırdığı çalışmasında, 5. sınıfların daha çok yabancı dil kaygısı taşıdığını ifade etmiştir.

Öneriler

Öğrencilerin yabancı dil öğrenme kaygısıyla başa çıkma düzeyleri ile duygusal zekâ düzeyleri arasında pozitif bir ilişki bulunmuştur. Bu bakımdan, öğrencilerin yabancı kaygısıyla baş edebilmeleri adına, duygusal zekâ düzeylerinin geliştirilmesine yönelik çalışmaların yapılması tavsiye edilebilir. Buradan hareketle, araştırmacılara, yabancı dil kaygısını azaltmak için öğrencilerin duygusal zekâlarını ne şekilde kullanılabileceğine yönelik çalışmalar yapmaları da önerilebilir. Ayrıca cinsiyet ve sınıf düzeylerine bakıldığında, yabancı dil kaygısı ve duygusal zekâ düzeyleri arasında farklılıklar görülmektedir. Özellikle erkek öğrencilerin duygusal zekâ düzeylerinin kız öğrencilerinkine yaklaşması adına bir takım faaliyetler yapılabilir. Yabancı dil kaygısıyla başa çıkma adına da öncelikle erkek öğrenciler olmak üzere bütün öğrencilerin bu kapsamda beceriler geliştirmesi sağlanabilir.

Kaynaklar

- Acar, F. (2002). Duygusal zeka ve liderlik, *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12, 53-68.
- Ahangari, S., & Taghizadeh, A. (2012). Emotional intelligence and its relevance to foreign language students' anxiety. *Journal of Instruction and Evaluation (Journal of Educational Sciences)*, 5(17), 147-165.
- Aydemir, O. (2011). *A study on the changes in the foreign language anxiety levels experienced by the students of the preparatory school at Gazi University during an academic year* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Balcı Çelik, S. & Deniz, M.E. (2008). A comparison of scouts' emotional intelligence levels with regards to age and gender variables: A cross-cultural study. *Elementary Education Online*, 7(2), 376-383.
- Bar-On, R. (2006). The Bar-On model of emotional-social intelligence (ESI). *Psicothema*, 18, suppl., 13-25.
- Baş, G. (2013). Yabancı dil öğrenme kaygısı ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 17(2). 49-68.

- Baykul, Y. & Güzeller, C.O. (2014). *Sosyal bilimler için istatistik: SPSS uygulamalı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2016) *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Can, A. (2017). *SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Chao, C.-T. (2003). *Foreign language anxiety and emotional intelligence: A study of EFL students in Taiwan* (Yayınlanmamış doktora tezi). Texas A&M University. Texas.
- Ciarrochi, J., Chan, A.Y.C., Bajgar, J. (2001). Measuring emotional intelligence in adolescents. *Personality and Individual Differences, 31*(2001), 1105-1119.
- Creswell, J.W. (2012). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research*. Boston: Pearson.
- Capon, S.A. & Karaca, M. (2013). A comparative study of listening anxiety and reading anxiety. *Procedia-Social and Behavioral Sciences, 70*(2013), 1360-1373. DOI: 10.1016/j.sbspro.2013.01.198.
- Dewaele, J.-M., Petrides, K.V. & Furnham, A. (2008). Effects of trait emotional intelligence and sociobiographical variables on communicative anxiety and foreign language anxiety among adult multilinguals: A review and empirical investigation. *Language Learning, 58*(4), 911-960.
- Di Loreto, S. & McDonough, K. (2013). The relationship between instructor feedback and ESL student anxiety. *TESL Canada Journal, 31*(1), 20-41.
- Doğan, S. & Demiral, Ö. (2007). Kurumsal başarılarında duygusal zekanın rolü ve önemi. *Yönetim ve Ekonomi, 14*(1), 209-230.
- Ergün, E. (2011). *An investigation into the relationship between emotional intelligence skills and foreign language anxiety of students at a private university* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- Gardner, R.C., Moorcroft, R. & MacIntyre, P.D. (1987). The role of anxiety in second language performance of language dropouts. (Research Bulletin No: 657). London, ON: The University of Western Ontario.
- Goleman, D. (2014). *Duygusal zekâ (Neden IQ'dan daha önemlidir)*. İstanbul: Varlık Yayınları.
- Horwitz, E.K., Horwitz, M.B. & Cope, J. (1986). Foreign language classroom anxiety. *The Modern Language Journal*, 70(2), 125-132.
- Horwitz, E.K., Young, D.J. (1991) *Language anxiety: From theory & Research To classroom implications*. University of Tennessee: Pearson.
- Kafetsios, K. (2004). Attachment and emotional intelligence abilities across the life course. *Personality and Individual Differences*, 37(2004), 129-145. DOI:10.1016/j.paid.2003.08.006.
- Karataş, H., Alcı, B., Bademcioğlu, M., Ergin, A., (2016, April). An investigation into university students' foreign language speaking anxiety. *International Conference of Teaching and Learning English as an Additional Language*. GlobELT 2016, Antalya.
- Karataş, H., Alcı, B., Bademcioğlu, M., Ergin, A., (2016, April). Examination of university students' foreign language classroom anxiety. *International Conference of Teaching and Learning English as an Additional Language*. GlobELT 2016, Antalya.
- Kitano, K. (2001). Anxiety in the college Japanese language classroom. *The Modern Language Journal*, 85(4), 549-566. DOI: 10.1111/0026-7902.00125.
- Kondo, D.S., & Ying-Ling, Y. (2004). Strategies for coping with language anxiety: The case of students of English in Japan. *ELT Journal*, 58(3), 258-265.
- Köksal, A. (2003). *Ergenlerde duygusal zeka ile karar verme stratejileri arasındaki ilişki* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Köksal, A. (2007). *Üstün zekâlı çocuklarda duygusal zekâyı geliştirmeye dönük program geliştirme çalışması* (Yayınlanmamış doktora tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Lightbown, P.M. & Spada, N. (2006). *How languages are learned*. Oxford: Oxford University Press.

- Maboçoğlu, F. (2006). *Duygusal zeka ve duygusal zekanın gelişimine katkıda bulunan etkenler* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Oz, H., Demirezen, M., Pourfeiz, J. (2015, October). Emotional intelligence and attitude towards English language learning: Pursuit of relevance and implication. *5th world conference on learning, teaching and educational leadership*. WCLTA 2014, Lisbon.
- Russo, P.M., Mancini, G., Trombini, E., Baldaro, B., Mavroveli, S., & Petridies, K.V. (2012). Trait emotional intelligence and the big five: A study on Italian children and preadolescents. *Journal of Psychoeducational Assessment, 30*(3), 274-283. DOI: 10.1177/0734282911426412.
- Sağlamel, H. & Kayaoğlu, M.N. (2013). Creative drama: A possible way to alleviate foreign language anxiety. *RELC Journal, 44*(3), 377-394.
- Sertçetin, A. (2006). *Classroom foreign language anxiety among Turkish primary school students* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Shao, K., Yu, W., & Ji, Z. (2013). An exploration of Chinese EFL students' emotional intelligence and foreign language anxiety. *The Modern Language Journal, 97*(4), 917-929.
- Şakrak, G. (2009). *The relationships between emotional intelligence and foreign language anxiety in Turkish EFL students* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Bilkent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Topuksal, D. (2011). *İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin duygusal zeka düzeylerinin ana baba tutumları açısından incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Tosun, M. (2013). *On the relationship between emotional intelligence and foreign language skills in ELT* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- Woodrow, L. (2006). Anxiety and speaking English as a second language. *RELC Journal, 37*(3), 308-328.

- Yerli, S. (2009). *The correlation between anxiety and emotional intelligence in foreign language learning* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Yeşilbursa, A. (2004). Emotional intelligence in English language teaching. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(9), 169-179.
- Yeşilyaprak, B. (2001). Duygusal zeka ve eğitim açısından doğurguları. *Kuramdan Uygulamaya Eğitim Yönetimi*, 7(1), 128-138.
- Yurdakavuştu, Y. (2012). *İlköğretim öğrencilerinde duygusal zekâ ve sosyal beceri düzeyleri* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Zafari, M., Biria, R., (2014, May). The relationship between emotional intelligence and language learning strategy use. International conference on current trends in ELT. Urmia University, Iran.
- Zhang, X. (2013). Foreign language listening anxiety and listening performance: Conceptualizations and causal relationships. *System*, 41(1), 164-177.

The Relation between Foreign Language Anxiety and Emotional Intelligence of Secondary School Students

Purpose of the Study

Foreign language anxiety is a significant problem in foreign language learning, which is a difficult process. Students have anxiety in terms of listening, speaking, reading or writing skills. On the other hand, it has been recently known that emotional intelligence is an important factor in learning and especially language learning. In this context, there are lots of studies about the relation of foreign language anxiety and emotional intelligence. However, these studies are mostly for high school or university students and there isn't any research for secondary school students in these terms. Thus, this research aims to determine the foreign language anxiety and emotional intelligence levels of secondary school students.

Method

This study is a descriptive and quantitative research in survey model. The participants of the research consist of 500 students studying at a secondary school in a city centre in the Western Black Sea Region, Turkey. Students were randomly selected. 113 of them were male and 92 of them were female. As the data collection instrument, Foreign Language Learning Anxiety Scale developed by Baş (2013) and Bar-On Emotional Quotient Inventory: Youth Version developed by Bar-On and Parker and translated into Turkish and adapted in terms of validity and reliability by Köksal (2007) were used. In data analysis, mean, standard deviation, independent sample t test, one way ANOVA, Scheffe test and simple correlation test were used.

Result

According to the results of the research, it was found that there is a positive and medium-level relation between the level of handling foreign language anxiety and emotional intelligence level of secondary school students. In addition, there are positive low-level relations between the handling level of foreign language anxiety and interpersonal and positive impression skills. Also, there are positive medium-level relations between the handling level of foreign language anxiety and intrapersonal, stress management, general mood and adaptability skills. On the other hand, there are positive medium-level relations between emotional intelligence and the level of handling foreign language anxiety in the sub-factors of personality and communication. Also, there is a positive low-level relation

between emotional intelligence and the level of handling foreign language anxiety in the sub-factor of evaluation. In terms of gender, there is a significant difference in interpersonal skills of secondary school students. There is a significant difference in handling foreign language anxiety in the sub-factor of personality. According to grade level, there are significant differences in stress management, adaptability and positive impression skills of secondary school students. In this context, there are significant differences in the level of handling foreign language anxiety in the sub-factors of personality and communication.